

Paskaidrojuma raksts

Preiļu novada domes saistošajiem noteikumiem Nr. 2021/15

„Par maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšni un sociālās palīdzības pabalstiem Preiļu novadā””

Paskaidrojuma raksta sadaļas	Norādāmā informācija
1. Projekta nepieciešamības pamatojums	<p>Saskaņā ar īstenoto administratīvi teritoriālo reformu, ar 2021.gada 1.jūliju izveidots Preiļu novads, kura sastāvā ietilpst to veidojošā Preiļu novada, Riebiņu novada, Aglonas novada un Vārkavas novada administratīvās teritorijas.</p> <p>Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma Pārejas noteikumu 17.punktu 2021.gada pašvaldību vēlēšanās ievēlētā Preiļu novada dome izvērtē novadu veidojošo bijušo pašvaldību pieņemtos saistošos noteikumus un pieņem jaunus novada saistošos noteikumus.</p> <p>Valstī no 2021.gada ir mainīta kārtība sociālās palīdzības sniegšanai, t. sk. kārtība, kādā tiek noteikts un aprēķināts garantētais minimālais ienākumu līmenis un tā pabalsts, kā arī mājokļa pabalsta aprēķināšanas, piešķiršanas un izmaksas kārtība.</p> <p>Saistošie noteikumi ir izstrādāti, lai ievērotu normatīvo aktu prasības sociālās palīdzības jomā, kas stājušās spēkā 2021. gada 1.jūlijā. Saistošie noteikumi tiek izdoti saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 3. panta otro daļu, Ministru kabineta 2020. gada 17. decembra noteikumu Nr. 809 "Noteikumi par mājsaimniecības materiālās situācijas izvērtēšanu un sociālās palīdzības saņemšanu" (turpmāk – MK noteikumi Nr.809) 10.punktu, kā arī lai nodrošinātu pašvaldības autonomo funkciju un brīvprātīgo iniciatīvu izpildi saskaņā ar likuma "Par pašvaldībām" 43.panta trešo daļu. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 35. pantā noteikts, ka pamata sociālās palīdzības pabalsti ir garantētā minimālā ienākuma pabalsts un mājokļa pabalsts, savukārt papildu sociālās palīdzības pabalsts – pabalsts atsevišķu izdevumu apmaksai un pabalsts krīzes situācijā. Attiecīgi saistošajos noteikumos tiek noteikti šādi Pašvaldības sociālās palīdzības pabalstu veidi atsevišķu izdevumu apmaksai: pabalsts veselības aprūpei; apbedīšanas pabalsts, pabalsts krīzes situācijā u.c. .</p> <p>Neraugoties uz to, ka valstī tiek indeksētas vecuma pensijas, palielināti valsts sociālie pabalsti, tomēr joprojām daļai Pašvaldības iedzīvotāju ienākumi ir nepietiekami, lai nodrošinātu pamatvajadzības. Lai iespējami vairāk iedzīvotāju ar zemiem ienākumiem varētu pretendēt uz Pašvaldības sociālajiem pabalstiem (saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 35. panta otrās daļas 5. punktā minēto) Preiļu pašvaldība nosaka koeficientu 1,5 mājokļa pabalsta apmēra aprēķināšanai mājsaimniecībai, kurā dzīvo tikai pensijas vecumu personas vai persona ar invaliditāti. MK noteikumi Nr.809 nosaka mājokļa pabalsta aprēķināšanas, piešķiršanas un izmaksas kārtību un izdevumu pozīciju minimālās normas mājokļa pabalsta apmēra aprēķināšanai.</p>

A 2. Īss projekta satura izklāsts	Saistošie noteikumi " Par mājsaimniecības atzīšanu par trūcīgu vai maznodrošinātu un sociālās palīdzības pabalstiem Preiļu novadā" nosaka maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšni Preiļu novada pašvaldības pašvaldībā, mājsaimniecības, kurām ir tiesības saņemt trūcīgas vai maznodrošinātas mājsaimniecības statusu, sociālās palīdzības pabalstu veidus un apmēru, statusa un pabalstu pieprasīšanas, piešķiršanas un saņemšanas kārtību.
3. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz pašvaldības budžetu	<p>Tā kā ārējo normatīvo aktu ietekmē ir ieviesti jauni normatīvi mājokļa pabalsta aprēķinā, kā arī tiesības saņemt pabalstu trūcīgai un maznodrošinātai mājsaimniecībai ir katru mēnesi, šobrīd nav iespējams aprēķināt precīzu saistošo noteikumu ietekmi uz Pašvaldības budžetu. Par jaunā regulējuma ietekmi uz Pašvaldības budžetu varēs spriest pēc apmēram trim mēnešiem pēc saistošo noteikumu stāšanās spēkā. Ja pieaugs pabalstu izmaksas nodrošināšanai nepieciešamais finansējuma apjoms, tiks iesniegts priekšlikums.</p> <p>3.1. Sociālās palīdzības pabalstus izmaksās Preiļu novada Labklājības pārvalde pašvaldības apstiprinātā 2022. gada budžeta ietvarā 3.2. saistošo noteikumu izpildes nodrošināšanai nav nepieciešams veidot jaunas pašvaldības institūcijas, darba vietas vai paplašināt esošo institūciju kompetenci; 3.3. Aptuvenā aprēķinātā nepieciešamā summa sociālās palīdzības pabalstu izmaksai – EUR 915 000.00 gadā.</p>
4. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz sociāli ekonomisko stāvokli (uzņēmējdarbības vidi) pašvaldības teritorijā	<p>4.1. sabiedrības mērķgrupa, uz kuru attiecināms saistošo noteikumu tiesiskais regulējums, ir novada teritorijas mājsaimniecības, kurām piešķirts trūcīgas vai maznodrošinātas mājsaimniecības statuss; 4.2. saistošo noteikumu tiesiskais regulējums radīs tiesības trūcīgām un maznodrošinātām mājsaimniecībām saņemt materiālos pabalstus, ievērot nosacījumus pabalsta pieprasīšanai un saņemšanai. 4.3. saistošo noteikumu īstenošanai netiek prognozēta tieša ietekme uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā;</p>
5. Informācija par administratīvajām procedūrām	5.1. institūcija, kurā privātpersona var vērsties saistošo noteikumu piemērošanā ir Preiļu novada Labklājības Pārvaldes Sociālais dienests, kas kontrolē saistošo noteikumu ievērošanu un piešķir attiecīgo pabalstu.
6. Informācija par konsultācijām ar privātpersonām	5.1. Nav notikušas.